EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 7.11.2025
COM(2025) 670 final

2025/0340 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot vaststelling van het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het regionaal stuurcomité van de Vervoersgemeenschap met betrekking tot de vaststelling van de begroting 2026 van de Vervoersgemeenschap

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit tot vaststelling van het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in het regionaal stuurcomité dat is opgericht krachtens het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap ("het verdrag") in verband met de geplande vaststelling van een besluit over de begroting van de Vervoersgemeenschap voor 2026.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. Het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap

Op 1 mei 2019 hebben de Republiek Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Republiek Noord-Macedonië, Kosovo*, Montenegro en de Republiek Servië (hierna "de Zuidoost-Europese partijen" genoemd) het verdrag geratificeerd. De Europese Unie is partij bij het verdrag doordat ze op 4 maart 2019 een Besluit van de Raad betreffende de sluiting van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap heeft vastgesteld[1]. Het verdrag is op 1 mei 2019 in werking getreden.

2.2. Het regionaal stuurcomité

Het regionaal stuurcomité is opgericht bij artikel 24 van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap. Het is verantwoordelijk voor het beheer van het verdrag en zorgt voor de goede uitvoering ervan. Daartoe doet het aanbevelingen en neemt het besluiten in de gevallen waarin het verdrag voorziet. Het regionaal stuurcomité:

a) bereidt de werkzaamheden van de ministerraad voor;

b) neemt besluiten tot oprichting van technische comités;

c) neemt passende maatregelen naar aanleiding van de vaststelling van nieuwe EU-handelingen, met name door de herziening van bijlage I bij het verdrag;

d) stelt, na raadpleging van de ministerraad, de directeur van het permanent secretariaat aan;

e) kan één of meer adjunct-directeuren van het permanent secretariaat aanstellen;

f) bepaalt de regels van het permanent secretariaat;

g) kan door een besluit de bijdragen aan de begroting wijzigen;

h) stelt de jaarlijkse begroting van de Vervoersgemeenschap vast;

i) stelt een besluit vast waarin de procedure voor de uitvoering van de begroting, voor het indienen en controleren van de rekeningen en voor inspecties wordt gespecificeerd;

j) neemt besluiten over geschillen die door de verdragsluitende partijen zijn voorgelegd;

---

* Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet en is in overeenstemming met Resolutie 1244 (1999) van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

1 Besluit (EU) 2019/392 van de Raad van 4 maart 2019 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap (PB L 71 van 13.3.2019, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/392/oj).

k) stelt algemene beginselen vast voor de toegang tot documenten die in het bezit zijn van bij of op grond van het verdrag opgerichte instanties;

l) neemt ten behoeve van de ministerraad jaarlijkse verslagen aan over de verwezenlijking van het uitgebreide netwerk; en

m) bepaalt de termijnen waarbinnen en de wijze waarop de Zuidoost-Europese partijen bepaalde EU-handelingen moeten omzetten.

Het regionaal stuurcomité bestaat uit een vertegenwoordiger en een vervanger van elke verdragsluitende partij. Alle EU-lidstaten kunnen deelnemen als waarnemer.

Het regionaal stuurcomité handelt met eenparigheid van stemmen.

2.3. De beoogde handeling van het regionale stuurcomité

Tijdens zijn laatste vergadering van 2025 zal het regionaal stuurcomité een besluit vaststellen betreffende de begroting van de Vervoersgemeenschap voor 2026 (“de beoogde handeling”).

De beoogde handeling heeft tot doel de begroting van de Vervoersgemeenschap voor 2026 vast te stellen.

De beoogde handeling zal voor de partijen bindend zijn overeenkomstig artikel 25, lid 1, van het verdrag, waarin het volgende is bepaald: “Een besluit van het regionaal stuurcomité is bindend voor de overeenkomstsluitende partijen. Wanneer een besluit van het regionaal stuurcomité een overeenkomstsluitende partij verplicht tot het nemen van maatregelen, neemt die partij de nodige maatregelen en stelt zij het regionaal stuurcomité daarvan in kennis.”

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

De bijdrage aan de begroting van de Vervoersgemeenschap is vastgesteld in bijlage V bij het verdrag. De Unie draagt 80 % bij aan de begroting en de resterende 20 % komt van de Zuidoost-Europese partijen.

Voor 2025 bedroeg de begroting in totaal 3 121 200 EUR, waarvan 2 496 960 EUR (80 %) werd ingebracht door de EU en 624 240 EUR door de Zuidoost-Europese partijen.

Voor 2026 wordt een begroting van 3 183 624 EUR voorgesteld. 80 % van de nieuwe kredieten zal afkomstig zijn van de EU (2 546 899 EUR) en de resterende 20 % (636 725 EUR) van de Zuidoost-Europese partijen.

De voorgestelde begroting voor 2026 vertegenwoordigt een stijging met 2 % ten opzichte van 2025. Dit is gerechtvaardigd gezien de inflatie in de regio en de EU. Dit bedrag dekt de lopende kosten van het permanent secretariaat en de organisatie van de vergaderingen van de verschillende organen van de Vervoersgemeenschap. In de begroting 2026 wordt sterk de nadruk gelegd op capaciteitsopbouw en technische bijstand voor de regionale partners.

De vaststelling van dit besluit door het regionaal stuurcomité is noodzakelijk voor de uitvoering van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap en voor de werking van het permanent secretariaat.

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. Beginselen

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van "*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst*".

Het begrip "*handelingen met rechtsgevolgen*" omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van de op het betrokken lichaam toepasselijke volkenrechtelijke bepalingen. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die volkenrechtelijk niet bindend zijn, maar die "*beslissende invloed [kunnen hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt*"[2].

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

Het regionaal stuurcomité is een lichaam dat is opgericht krachtens een verdrag, namelijk het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap.

Het besluit dat door het regionaal stuurcomité moet worden vastgesteld, is een handeling met rechtsgevolgen. De beoogde handeling is op grond van artikel 25, lid 1, van de overeenkomst bindend uit hoofde van het volkenrecht. De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van het verdrag. De procedurele rechtsgrondslag van het voorgestelde besluit is daarom artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag van een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt wordt ingenomen. Als de beoogde handeling een tweeledige doelstelling heeft of bestaat uit twee componenten, waarvan er een kan worden gezien als hoofddoelstelling of hoofdcomponent, terwijl de andere doelstelling of de andere component slechts ondergeschikt is, moet het overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit op één materiële rechtsgrondslag worden gebaseerd, namelijk die welke vereist is voor de hoofddoelstelling of de hoofdcomponent dan wel de belangrijkste doelstelling of component.

Als een beoogde handeling tegelijkertijd meerdere onlosmakelijk met elkaar verbonden doelstellingen of componenten heeft, zonder dat de ene ondergeschikt is aan de andere, moet een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU vast te stellen besluit bij wijze van uitzondering de verschillende desbetreffende rechtsgrondslagen als materiële rechtsgrondslag hebben.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De voorgestelde handeling is noodzakelijk voor de correcte werking van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap. Het verdrag heeft doelstellingen en componenten op het gebied van enerzijds wegvervoer, spoorvervoer en vervoer over de binnenwateren, vervoerswijzen die onder artikel 91 VWEU vallen, en anderzijds op het gebied van zeevervoer, dat onder artikel 100, lid 2, VWEU valt. Door zijn horizontale karakter heeft het

[2] Arrest van het Hof van 7 oktober 2014, Duitsland/Raad, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

beoogde besluit gevolgen voor al deze elementen. Al deze elementen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden, zonder dat het ene ondergeschikt is aan het andere.

Het voorgestelde besluit heeft daarom de volgende artikelen als materiële rechtsgrondslag: artikel 91 en artikel 100, lid 2, VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag van het voorgestelde besluit is artikel 91 en artikel 100, lid 2, VWEU, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

5. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELING

Overeenkomstig artikel 25, lid 2, van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap worden de besluiten van het regionaal stuurcomité bekendgemaakt in het Publicatieblad van de Europese Unie.

2025/0340 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot vaststelling van het standpunt dat namens de Europese Unie moet worden ingenomen in het regionaal stuurcomité van de Vervoersgemeenschap met betrekking tot de vaststelling van de begroting 2026 van de Vervoersgemeenschap

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 91 en artikel 100, lid 2, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

1) Het Verdrag tot oprichting van een Vervoersgemeenschap[3] ("het verdrag") is namens de Unie goedgekeurd overeenkomstig Besluit (EU) 2019/392 van de Raad[4]. Het verdrag is op 1 mei 2019 in werking getreden.

2) Krachtens artikel 35 van het verdrag moet het regionaal stuurcomité van de Vervoersgemeenschap ("het stuurcomité") jaarlijks de begroting van de Vervoersgemeenschap vaststellen. In artikel 35 van het verdrag wordt het stuurcomité tevens de bevoegdheid verleend om besluiten vast te stellen waarin de procedures voor de tenuitvoerlegging van de begroting worden gespecificeerd.

3) Het stuurcomité zal tijdens zijn laatste vergadering van 2025 een besluit vaststellen over de begroting van de Vervoersgemeenschap voor 2026.

4) De voorgestelde begroting van de Vervoersgemeenschap voor 2026 dekt de uitgaven voor personeel, reiskosten, IT-apparatuur en software, alsook voor operationele uitgaven zoals studies, capaciteitsopbouw, technische bijstand en de organisatie van conferenties en vergaderingen.

5) De beoogde handeling heeft rechtsgevolgen aangezien ze op grond van artikel 25, lid 1, van de overeenkomst bindend is uit hoofde van het volkenrecht.

6) Het is derhalve noodzakelijk het standpunt te bepalen dat namens de Unie in het stuurcomité moet worden ingenomen.

7) Het standpunt van de Unie in het stuurcomité moet bijgevolg gebaseerd worden op het aan dit besluit gehechte ontwerpbesluit. Dit ontwerpbesluit heeft betrekking op de begroting van de Vervoersgemeenschap voor 2026, die noodzakelijk is voor de goede werking van de organen van de Vervoersgemeenschap.

---

3 PB L 278 van 27.10.2017, blz. 3.

4 Besluit (EU) 2019/392 van de Raad van 4 maart 2019 betreffende de sluiting, namens de Europese Unie, van het Verdrag tot oprichting van de Vervoersgemeenschap (PB L 71 van 13.3.2019, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/392/oj).

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het standpunt dat namens de Unie moet worden ingenomen in het regionaal stuurcomité van de Vervoersgemeenschap met betrekking tot vaststelling van de begroting van de Vervoersgemeenschap voor het jaar 2026 wordt gebaseerd op het ontwerpbesluit van het stuurcomité in de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter